

Ontwerpbesluit Verlenen ontheffing

Wooncorporatie ProWonen
De heer R. Meurs
Tedinkweide 2
7271 RD Borculo

Datum
4 mei 2022

Zaaknummer
2021-016009

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
soortbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 13

Locatie Muldershof en Lindeboomweg Harreveld	Gemeente Oost Gelre
Activiteit Uitvoeren van renovatiewerkzaamheden	

Beste meneer Meurs,

Hierbij ontvangt u een ontwerpbesluit over bovengenoemde aanvraag. Wij verlenen u deze ontheffing.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze ontheffing beschreven in bijlage 1. In bijlage 2 is een kaart van het projectgebied opgenomen en in bijlage 3 de mitigerende maatregelen. Neem alle bijlagen goed door.

Ontwerpbesluit

U ontvangt nu het ontwerpbesluit. U mag pas met de activiteiten beginnen als u het definitieve besluit heeft ontvangen.

Wij publiceren dit ontwerpbesluit op www.overheid.nl. Belanghebbenden kunnen op dit besluit reageren door middel van het indienen van een zienswijze. Als wij reacties ontvangen, krijgt u hierover bericht.

Wilt u een zienswijze indienen? Dat kan mondeling door contact op te nemen met het Provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99, schriftelijk via Gedeputeerde Staten van Gelderland, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem of digitaal via post@gelderland.nl.

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

2 van 13

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](https://www.gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Erik Steenbergen
Plv. teammanager Vergunningverlening

Documentnummers inzage stukken:

03598923, 03681875, 03695659

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting besluit
- Bijlage 2 – Kaart projectgebied
- Bijlage 3 – Mitigerende maatregelen

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

3 van 13

BIJLAGE 1

Beslissing van GEDEPUTEERDE STATEN VAN GELDERLAND op het verzoek van Wooncorporatie ProWonen, Tedinkweide 2, 7271 RD Borculo hierna te noemen de aanvrager, van 23 december 2021 om een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming, hierna de Wnb.

De opbouw van deze beslissing is als volgt:

- Allereerst worden de ingediende *aanvraag en het procesverloop* toegelicht;
- Daarna volgt het *besluit* met inbegrip van de voorschriften;
- Onder het kopje *beoordeling* wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie en overige verplichtingen*.

AANVRAAG EN PROCESVERLOOP

Op 23 december 2021 ontvingen wij een aanvraag van Wooncorporatie ProWonen voor een ontheffing in het kader van hoofdstuk 3 van de Wnb op grond van artikel 3.5 lid 2 en lid 4 voor het beschadigen of vernielen van voortplantings- of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en het opzettelijk verstoren van vleermuizen.

De ontheffing wordt aangevraagd op basis van het in de wet genoemde belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

De aanvraag maakt deel uit van deze ontheffing.

Er is voor het aangevraagde project niet eerder een ontheffing verleend.

Er wordt geen gebruik gemaakt van een gedragscode.

Op 25 april 2022 hebben wij van de aanvrager aanvullende stukken ontvangen waarom wij bij brief van 1 april 2022 hebben verzocht.

Er heeft een toets plaatsgevonden naar de effecten van het project en de stikstofdepositie op het Natura 2000-gebied. Er is aangegeven dat er geen negatieve effecten zijn. De initiatiefnemer vraagt geen vergunning aan.

Op deze aanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

4 van 13

BESLUIT

Gedeputeerde Staten van Gelderland

HEBBEN BESLOTEN

gelet op artikel 3.8 lid 1 en lid 5, van de Wet natuurbescherming

ONTHEFFING TE VERLENEN

aan Wooncorporatie ProWonen, Tedinkweide 2, 7271 RD Borculo;

voor de soort, verbodsbepalingen en wettelijk belang zoals weergegeven in tabel 1

Tabel 1 Soort, verboden en belang

Soort	Verbod	Belang
Gewone dwergvleermuis (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	Artikel 3.5 lid 2	Het opzettelijk verstoren
	Artikel 3.5 lid 4	Het opzettelijk beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen

Belang:

- A. Artikel 3.8 lid 5b onder 3 van de Wnb: in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Aan deze ontheffing zijn op grond van artikel 5.3 van de Wet natuurbescherming de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. De ontheffing geldt voor de woningen aan de Muldershof 1, 3, 9, 13, 15 3n 32 en Lindeboomweg 8, 10 en 12 te Harreveld in het plangebied zoals aangegeven in figuur 1 van bijlage 2.
2. De werkzaamheden moeten uiterlijk 31 december 2024 uitgevoerd zijn.
3. De ontheffing geldt uitsluitend voor de soort, verboden en belang zoals weergegeven in tabel 1.
4. De ontheffinghouder dient direct contact op te nemen met de provincie Gelderland indien er verbodsbepalingen worden overtreden, waarvoor geen ontheffing is verleend. Dit kan het geval zijn als er negatieve effecten optreden op soorten waarvoor geen ontheffing is verleend of als er onverwachte negatieve effecten van de activiteiten optreden. Dit kan via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-016009.
5. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
6. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen beschikken op de plaats waar de activiteiten van de ontheffing worden uitgevoerd over een (digitale) kopie van deze ontheffing, en tonen deze op verzoek aan de daartoe bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

5 van 13

7. De in voorschrift 5 genoemde (rechts)personen zijn op de hoogte van de inhoud en het doel van deze ontheffing en de daaraan verbonden voorschriften, zodanig dat zij daar ook invulling en uitvoering aan kunnen geven.
8. Indien de ontheffinghouder de ontheffing in zijn geheel wil overdragen dan dient voor deze naamswijziging toestemming te worden gevraagd bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-016009.
9. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden moet melding worden gedaan van de datum van start van de werkzaamheden bij de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-016009.
10. De voorgenomen werkzaamheden dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de gewone dwergvleermuis.
11. Minimaal twee weken voor aanvang van de werkzaamheden waardoor verbodsbepalingen worden overtreden wordt door de ontheffinghouder een ondertekende opdrachtbevestiging van de ecologische begeleiding verstrekt aan de provincie Gelderland, via e-mailadres post@gelderland.nl, onder vermelding van het zaaknummer 2021-016009. In de opdrachtbevestiging dient een omschrijving van de ecologische begeleiding, de naam en het telefoonnummer van de ecologisch deskundige te worden vermeld.
12. Vanaf het moment dat versturende werkzaamheden plaatsvinden is de ontheffinghouder ervoor verantwoordelijk dat de ecologisch deskundige tijdens de ecologische begeleiding alle bevindingen bijhoudt in een logboek. In het logboek wordt vermeld op welke data de deskundige aanwezig was, welke werkzaamheden zijn uitgevoerd en begeleid, en hoeveel exemplaren en verblijfplaatsen van welke beschermde soorten op welke locatie zijn waargenomen. Tevens dienen er duidelijke foto's van de werkzaamheden en de geplaatste voorzieningen te worden opgenomen in het logboek. Het logboek moet altijd aanwezig zijn op de projectlocatie en dient door de ontheffinghouder op verzoek van een toezichthouder direct te worden overhandigd.
13. Het logboek dient door de ontheffinghouder uiterlijk twee weken na afronding van de werkzaamheden aan de provincie Gelderland te worden verstrekt via post@gelderland.nl, onder vermelding van zaaknummer 2021-016009.

¹ De provincie Gelderland verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie, habitats en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en ((soort)specifieke) ecologische kennis heeft. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- als ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

Met betrekking tot soorten of specifieke soorten kan als deskundige ook iemand worden aangemerkt die:

- op MBO-niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied) en/of zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

6 van 13

Soortspecifieke voorschriften

14. Alle mitigerende maatregelen zoals genoemd in tabel 3 en die zijn opgenomen in bijlage 3 van deze ontheffing dienen te worden uitgevoerd.
15. De deskundige zoals genoemd in voorschrift 10 begeleidt in elke geval het plaatsen of aanbrengen van mitigerende maatregelen en het ongeschikt maken van verblijfplaatsen.
16. Er wordt buiten de broedperiode van de huismus gewerkt die globaal loopt van 1 maart tot 1 september.
17. De voorgeschreven voorzieningen zoals beschreven in tabel 3 moeten conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12 geplaatst worden (hoogte, expositie, etc.). De ontheffinghouder ziet erop toe dat de voorzieningen duurzaam zijn en te allen tijde functioneel blijven.
18. Alle te renoveren woningen worden voorafgaand aan de werkzaamheden ongeschikt gemaakt. Er mag alleen ongeschikt gemaakt worden in het actieve seizoen van vleermuizen, lopend van 1 april tot 15 oktober en niet in de kwetsbare kraamperiode (niet tussen 1 mei en 15 juli). Het ongeschikt maken moet maximaal 2 weken voor de werkzaamheden worden uitgevoerd. Echter tussen het ongeschikt maken en de start van de werkzaamheden moeten wel minimaal 3 dagen zitten waarop het weer bij zonsondergang geschikt is geweest voor vleermuizen; minimaal 10 graden Celsius, weinig wind (< 5 Bft) en droog. Na deze drie dagen moet nogmaals met een avondcontrole door een vleermuisdeskundige, en bij geschikt weer voor vleermuizen, gecontroleerd worden of de vleermuizen echt vertrokken zijn. Daar waar de werkzaamheden in de winterperiode moeten plaatsvinden, moet het ongeschikt maken en deze controle tussen 15 september en 15 oktober worden uitgevoerd.
19. Indien bij de controleronde uitvliegende vleermuizen worden waargenomen, worden in overleg met de ecologisch deskundige aanvullende maatregelen getroffen om de verblijfplaatsen ongeschikt te maken. Ook na deze maatregelen moet een controle worden uitgevoerd of de vleermuizen echt vertrokken zijn, zoals omschreven bij voorschrift 18. Deze cyclus dient net zolang herhaald te worden totdat er geen uitvliegende vleermuizen meer worden waargenomen.
20. Alle potentiële in-/uitvliegopeningen worden door middel van exclusion flaps afgesloten. Voor het ongeschikt maken voor vleermuizen mogen geen zelf-expanderende vulmiddelen (zoals purschuim) gebruikt worden om gaten dicht te zetten en geen netten of andere materialen te gebruiken waarin ze verstrikt kunnen raken.
21. Indien tijdens de werkzaamheden toch vleermuizen worden aangetroffen, wordt het werk ter plaatse stopgezet totdat de vleermuizen uit zichzelf vertrokken zijn. De ecologisch deskundige wordt hierbij geraadpleegd. Indien de vleermuizen niet uit zichzelf vertrekken, moet contact opgenomen worden met de provincie Gelderland om toestemming te vragen voor aanvullende maatregelen.
22. De werkzaamheden mogen alleen uitgevoerd worden tussen zonsopgang en zonsondergang om verstoring van vleermuizen in de tijdelijke vleermuis kasten te voorkomen. Tevens mag er tussen zonsondergang en zonsopgang geen gebruik gemaakt worden van extra verlichting binnen het plangebied.
23. De tijdelijk aangebrachte vleermuis kasten blijven hangen tot de permanente verblijfplaatsen zijn gerealiseerd en beschikbaar zijn, waarbij rekening wordt gehouden met de

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

7 van 13

gewenningsperiode. Daarnaast mogen de tijdelijke vleermuiskasten pas verwijderd worden op het moment dat deze niet in gebruik zijn door vleermuizen en buiten de meest kwetsbare periodes zijnde de kraamperiode (half mei tot half juli) en de winterperiode (1 november tot 1 april). De kasten mogen enkel verwijderd worden onder begeleiding van een ecologisch deskundige.

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

8 van 13

BEOORDELING VAN DE AANVRAAG**Project***In de aanvraag beschreven project*

Het plangebied betreft negen woningen aan de Muldershof 1, 3, 9, 11, 13, 15 en 32 en Lindeboomweg 8, 10 en 12 in de kern van Harreveld. De initiatiefnemer is voornemens de woningen te isoleren. Hierbij worden de gevels geïsoleerd door middel van spouwmuurisolatie en de daken worden van binnenuit geïsoleerd. Daarnaast worden renovatiewerkzaamheden verricht aan de binnenzijde van de woningen. Globaal worden de werkzaamheden uitgevoerd in het najaar van 2022, maar een precieze planning is nog niet voorhanden.

In het bij de aanvraag toegevoegde projectplan “Activiteitenplan Muldershof en Lindeboomstraat te Harreveld” (Jeronimus, 2021) zijn opgenomen:

- het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de resultaten;
- een effectbeoordeling van het project;
- de te nemen mitigerende of compenserende maatregelen;
- alternatievenafweging;
- onderbouwing wettelijk belang;
- beoordeling staat van instandhouding.

In de aanvraag beschreven ecologische waarden en de effecten van het project op deze waarden

Er heeft een ecologische onderzoek plaatsgevonden naar vleermuizen en vogels in 2021. De aanvrager heeft aangegeven dat de onderzoeken zijn uitgevoerd op basis van het op dat moment vigerende vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus en de kennisdocumenten van BIJ12.

Tabel 2 geeft een overzicht van de resultaten van het uitgevoerde ecologisch onderzoek en de te verwachten effecten van het project.

Tabel 2 Resultaten ecologisch onderzoek en effectbeoordeling

Aangetroffen soorten	Aantal aangetroffen verblijfplaatsen	Aantal verblijfplaatsen waar negatieve effecten verwacht worden
Huismus	4 nesten	Geen effect
Gewone dwergvleermuis	2 zomerverblijfplaatsen, 1 zomer- en paarverblijfplaats en 5 paarverblijfplaatsen	2 zomerverblijfplaatsen en 1 zomer- en paarverblijfplaats

Niet aangetroffen zijn:

- reptielen, amfibieën, overige zoogdieren, beschermde planten, vissen, vlinders en ongewervelden.

Preventieve maatregelen

De renovatiewerkzaamheden worden buiten het broedseizoen uitgevoerd om doden, verwonden of verstoren van broedende vogels te voorkomen. De daken worden van binnenuit geïsoleerd, waardoor de aanwezige nesten van de huismus niet worden aangetast.

Mitigerende maatregelen

Tabel 3 geeft een overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen voor de gewone dwergvleermuis. De voorzieningen worden aangebracht conform de richtlijnen uit de kennisdocumenten van BIJ12. In bijlage 3 van deze ontheffing zijn de locaties van de voorzieningen opgenomen.

Datum
4 mei 2022

Zaaknummer
2021-016009

Blad
9 van 13

Tabel 3 Overzicht van de te realiseren alternatieve voorzieningen

Soorten waarop negatief effect wordt verwacht	Tijdelijke mitigatie	Permanente mitigatie
Gewone dwergvleermuis	In februari 2022 zijn 12 vleermuiskasten (type VMT1 van Unitura) geplaatst op de gevels van de te renoveren woningen binnen het plangebied.	Er worden 12 inmetselekasten (type VMPPM1 van Unitura) aangebracht binnen het plangebied.

Beoordelingskader

Tabel 4 geeft een overzicht weer van de relevante aspecten waarop getoetst is in het kader van de Wnb.

Tabel 4 Beoordeling van het toetsingskader

Toetsingskader	Beoordeling
Het onderzoek naar de aangevraagde soort is door deskundigen uitgevoerd en door ons als voldoende beoordeeld.	Ja
De negatieve effecten op de aanwezige natuurwaarden worden met de voorgeschreven maatregelen voldoende gemitigeerd en gecompenseerd.	Ja
De alternatieve locaties, werkwijze, inrichting en planning zijn voldoende afgewogen en er is geen bevredigend alternatief.	Ja
Het wettelijk belang waarvoor is aangevraagd zoals aangegeven in tabel 1 is van toepassing en voldoende onderbouwd.	Ja
De lokale staat van instandhouding van de aangevraagde soorten blijft gewaarborgd door het nemen van de voorgeschreven maatregelen.	Ja

Extra toelichting beoordeling ecologisch onderzoek en de mitigerende maatregelen

De tijdelijke vleermuiskasten zijn opgehangen aan de gevels van de te renoveren woningen. Hiermee hangen de kasten binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden. Om verstoring van eventueel in de kasten verblijvende vleermuizen te voorkomen, mogen de werkzaamheden alleen uitgevoerd worden tussen zonsopgang en zonsondergang. Er mag tussen zonsondergang en zonsopgang geen gebruik gemaakt worden van extra verlichting binnen het plangebied. Dit is in de ontheffing opgenomen onder voorschrift 22.

Extra toelichting andere bevredigende oplossing

Het project is locatiespecifiek omdat het gaat om de renovatie van bestaande woningen, dit kan niet op een andere locatie worden uitgevoerd. De daken worden van binnenuit geïsoleerd, waarmee een negatief effect op de huismus wordt voorkomen. Het isoleren van de gevels van binnenuit is geen optie omdat dit veel praktische problemen geeft voor de bewoners. De bewoners moeten in dat geval elders gehuisvest worden. Daarnaast moeten nutsvoorzieningen worden verplaatst en de wanden opnieuw worden afgewerkt. Door het realiseren van tijdelijke en permanente voorzieningen en rekening te houden met de kwetsbare periode van de gewone dwergvleermuis wordt een negatief effect op de soort zoveel mogelijk voorkomen.

Extra toelichting belang

De woningen worden verduurzaamd om een gezond binnenklimaat te realiseren en in het kader van de afspraken die zijn gemaakt om het woningbezit van woningcorporaties energiezuinig te maken. Na uitvoering van de werkzaamheden hebben de woningen binnen het plangebied

Datum

4 mei 2022

Zaaknummer

2021-016009

Blad

10 van 13

energielabel A of B. Dit zorgt ervoor dat de CO₂-uitstoot wordt teruggedrongen omdat er minder gestookt hoeft te worden om het binnen comfortabel te maken. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan het tegengaan van klimaatverandering.

Extra toelichting gunstige staat van instandhouding

De gewone dwergvleermuis is de meest algemene vleermuissoort in Nederland en kan overal in Nederland in bebouwd gebied verwacht worden. Door renovatie- en isolatiewerkzaamheden verdwijnen echter veel verblijfplaatsen, vaak zonder dat hiervoor vervangende verblijfplaatsen worden gerealiseerd. Hierdoor is het toekomstperspectief van de soort ongunstig. Als gevolg van de uitvoering van het project gaan 2 zomerverblijfplaatsen en 1 zomer- en paarverblijfplaats van de gewone dwergvleermuis verloren. Door het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen gedurende de periode van de uitvoering van de werkzaamheden en plaatsing van permanente voorzieningen wordt ervoor gezorgd dat er te allen tijde uitwijkmogelijkheden beschikbaar zijn. Hiermee is het aannemelijk dat de gewone dwergvleermuis in het plangebied aanwezig blijft en kan een negatief effect op de staat van instandhouding worden uitgesloten.

Conclusie

Gelet op het voorgaande kan de gevraagde ontheffing worden verleend.

OVERIGE VERPLICHTINGEN

Wij wijzen u erop dat u zelf verantwoordelijk bent voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

Datum
4 mei 2022

Zaaknummer
2021-016009

Blad
11 van 13

BIJLAGE 2

Figuur 1: Plangebied rood gearceerd aangegeven (Jeronimus, 2021)

Datum
4 mei 2022

Zaaknummer
2021-016009

Blad
12 van 13

BIJLAGE 3

Figuur 2: locaties tijdelijke vlermuiskasten (Boogaard, 2022)

Datum
4 mei 2022

Zaaknummer
2021-016009

Blad
13 van 13

Figuur 3: locaties permanente voorzieningen (Jeronimus, 2021)